Memòria justificativa, econòmica i de perspectiva de gènere del Projecte de llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania

I. Antecedents

Davant la situació actual i, en particular, enfront del cicle inflacionista que viu el Principat d'Andorra –així com les economies del nostre entorn–, és necessari establir mesures per garantir el poder adquisitiu de la ciutadania, seguint el model establert pels textos legislatius que s'han aprovat en els darrers anys.

A títol d'exemple, es poden mencionar: la Llei 15/2020, del 26 de novembre, de mesures urgents en matèria d'arrendaments de finques urbanes i de millora del poder adquisitiu; la Llei 30/2021, de l'11 de novembre, de mesures de protecció i de flexibilització del mercat d'arrendament d'habitatge, de les condicions essencials dels habitatges de preu assequible i de millora del poder adquisitiu; la Llei 17/2022, del 9 de juny, de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania, i la Llei 6/2023, del 19 de gener, de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatge.

Aquests textos, fonamentats en la funció de l'Estat de preservar l'interès general, pretenen garantir el poder adquisitiu de la ciutadania i l'accés a l'habitatge, en tant que pilars fonamentals per assegurar un nivell de vida digne per a la població nacional.

La mesura de revaloració dels salaris prevista en aquest Projecte de llei, conjuntament amb les establertes en la Llei 24/2023, del 28 de novembre, de mesures d'estímul i d'estabilitat del mercat d'arrendament d'habitatges, també cerquen incidir en la preservació d'aquests pilars, i es fonamenten en els principis d'equitat i de justícia.

El Projecte de llei que és objecte d'aquesta memòria es tramita després de la negociació en matèria salarial que ha tingut lloc entre els representants sindicals i de la patronal en el sí del Consell Econòmic i Social. Un marc de diàleg que, malgrat no ha donat lloc a la culminació d'un acord concret després de diverses reunions entre les parts, si que ha permès atansar posicions a partir de propostes -concises, franques, honestes i constructives- algunes de les quals s'han recollit, de forma excepcional, en aquest projecte de llei. Es constata doncs, com la negociació col·lectiva entre empreses i treballadors esdevé el marc reconegut, vàlid i eficaç per bastir, a través del diàleg social, els acords en matèria laboral.

Els objectius d'aquest Projecte de llei passen per restablir l'equitat dels assalariats que es troben per sota del salari mitjà del Principat d'Andorra, els quals s'han vist sensiblement afectats per l'increment de preus, i, alhora, mantenir amb garanties el teixit empresarial, en especial les petites i mitjanes empreses, sobre les quals un increment de la massa salarial pot tenir un impacte més gran.

II. Justificació i anàlisi del Projecte de llei

El Projecte de llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania consta d'un article únic, una disposició addicional, una disposició derogatòria i dos disposicions finals.

L'article únic, integrat per cinc apartats, comprèn la mesura de revaloració dels salaris anunciada.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=3b5c3b45-ea95-4e5f-a8b8-75b85374d536 emprant el codi segur de verificació.

Així, el primer apartat d'aquest article estableix que, amb efectes de l'1 de gener del 2024, tots els empresaris que defineix l'article 11 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals, estan obligats a incrementar en un percentatge del 4,6%, com a mínim, el salari de les persones assalariades que percebin un salari fix brut que, en còmput anual i per a la jornada legal ordinària de treball, sigui superior al salari mínim interprofessional per a l'any 2024 i inferior o igual a 28.730,00 euros.

L'import de 28.730,00 euros es correspon al valor arrodonit a l'alça de la mitjana del salari mitjà entre gener i setembre del 2023, segons les dades del Departament d'Estadística, publicades a l'informe del 18 de desembre del 2023.

D'aquesta manera, s'estableix la revaloració dels salaris de les persones assalariades que percebin un salari fix brut que, en còmput anual i per a la jornada legal ordinària de treball, sigui inferior o igual al salari mitjà. Aquesta revaloració s'aplica de forma generalitzada d'acord amb la inflació –prevista en un 4,6%– per evitar que les persones que es trobin per sota del salari mitjà perdin poder adquisitiu. Per sobre d'aquesta franja, es dota de llibertat els empresaris i treballadors perquè puguin pactar altres increments.

Pel que respecta al salari mínim, el Govern, a través del Decret 577/2023, del 20 de desembre d'enguany, ja ha adoptat les mesures pertinents perquè el seu increment se situï al 7% el 2024, per tendir d'aquesta manera cap als objectius fixats en la Carta social europea.

Tanmateix, l'apartat 2 incorpora una regulació específica per assegurar que les persones assalariades que abans de l'1 de gener del 2024 percebien un salari superior a 15.788,95 euros i inferior o igual al salari mínim interprofessional per a l'any 2024 es beneficiïn també de l'increment del 4,6%. Per a aquest supòsit s'estableix que l'increment s'ha d'aplicar sobre l'import del salari fix brut, en còmput anual i per a la jornada legal ordinària de treball, que percebia la persona abans de l'aplicació de l'actualització del salari mínim interprofessional per a l'any 2024.

L'apartat 3 disposa que, amb efectes de l'1 de gener del 2024, s'estableix un salari fix brut en còmput anual i jornada legal ordinària de 30.051,58 euros per als salaris compresos entre 28.730,01 euros i 30.051,58 euros.

L'objectiu d'aquesta disposició és evitar que els salaris situats per sobre del salari mitjà i per sota del salari resultant de la seva revaloració es vegin perjudicats. Per aquesta raó, es preveu la revaloració dels salaris situats en la franja mencionada, de manera que passaran a ser d'un import igual al del salari mitjà després de la revaloració prevista per aquest Projecte de llei.

L'apartat 4 estableix que les obligacions de revaloració abans comentades no s'apliquen en el cas de persones assalariades que hagin estat contractades a partir de l'1 de gener del 2023. Cal puntualitzar que aquesta disposició no exclou l'obligació d'actualitzar el salari de les persones esmentades a l'apartat 2 de conformitat amb les disposicions del Decret del Govern de fixació del salari mínim horari interprofessional per a l'any 2024.

A l'últim, l'apartat 5 determina que l'increment salarial es consolida en la retribució de les persones assalariades beneficiàries de l'increment esmentat.

Seguidament, la disposició addicional determina que les disposicions del Projecte de llei prenen efectes a partir de l'1 de gener del 2024, i la disposició

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=3b5c3b45-ea95-4e5f-a8b8-75b85374d536 emprant el codi segur de verificació.

derogatòria deroga determinats articles de la Llei 6/2023, del 19 de gener, de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatge, i les disposicions del mateix rang o de rang inferior que contradiguin el text del Projecte de llei.

Per acabar, la disposició final primera estableix que en el termini de 6 mesos, a comptar de la data d'entrada en vigor de la Llei, el Govern ha de presentar, davant la comissió legislativa d'Economia, l'estudi de propostes per a enfortir els mecanismes de diàleg i concertació socials per tal d'estudiar i, en el cas escaient, implementar els eventuals canvis normatius que de l'estudi se'n desprenguin, mentre que la disposició final segona estableix com a data d'entrada en vigor de la Llei l'endemà de la seva publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

III. Valoració de l'impacte econòmic

Les disposicions d'aquest Projecte de llei no han de suposar directament cap repercussió financera ni pressupostària per a l'Administració general.

IV. Perspectiva de gènere

La Llei 13/2019, del 15 de febrer, per a la igualtat de tracte i la no-discriminació estableix en l'article 5 que "[...] el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació informa, amb caràcter transversal, l'actuació de tots els poders públics. Les administracions públiques l'han d'integrar en l'adopció i l'execució de totes les disposicions normatives i les polítiques públiques. En particular, els poders públics i les administracions públiques han d'integrar el principi d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en totes les seves actuacions i en l'adopció i l'execució de les disposicions normatives i les polítiques públiques".

En l'àmbit laboral, existeix una clara desigualtat de gènere tenint en compte la bretxa salarial existent entre homes i dones. En aquest sentit, les dades del salari mitjà (juny del 2023) evidencien una diferència de 607,11 euros mensuals a favor dels homes.

L'establiment de mesures de revaloració que van més enllà de la revisió del salari mínim interprofessional constitueix una mesura de protecció per a les persones assalariades que no poden negociar en igualtat de condicions amb l'empresari, i particularment per a les dones que es troben amb més dificultat per mantenir una negociació assertiva.

Conxita Marsol Riart

Ministra de Presidència, Economia, Treball i Habitatge

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=3b5c3b45-ea95-4e5f-a8b8-75b85374d536 emprant el codi segur de verificació.